

E-post: debatt@klassekampen.noKRONIKK
& DEBATTEn fornyet
klimapolitikk

KLIMA

Sigbjørn Grønås, Gunnar Kvåle, Hans Martin Seip, Halfdan Wiik,

Statsminister Jens Stoltenberg, som har påtatt seg oppgaven som klimaambassadør for FN, ser ingen grunn til at Norge – verdens femte største oljeeksportør – skal endre politikk og redusere vår utvinning av olje og gass. Utslippsreduksjonene må tas der kostnadene er lavest, for eksempel ved kjøp av regnskog – alt annet er «meningsløst», uttalte han i et intervju nylig.

Framskrittspartiet var raskt ute og sa seg enige, dette samsvarer i stor grad med deres klimapolitikk. For oss framstår det som helt feil oppskrift, og en sovepille for opinioenen. Tillat oss å minne om alvoret i klimautfordringen. I år passerer nivået for CO₂ i atmosfæren 390 ppm (parts per million). Med dagens økning vil den nå 450 ppm innen tretti år. Skall vi ha mulighet for å nå målet om å holde den globale oppvarming på maks 2 grader, er de fleste forskere enige om at grensen går et sted mellom 350 og 400 ppm.

Det Stoltenberg argumenterer for, er ikke annet enn en videreføring av prinsippene i Kyotoavtalen, som med sine avlatsmekanismer ikke har ført til noen merkbare forbedringer. Bevaring av regnskog er viktig, men på langt nær nok til at CO₂-konsentrasjonen i atmosfæren blir stabilisert.

Skal klimakampen vinnes, må det gjøres noe med hovedkildene til utslippene. Det er vel også derfor Stoltenberg bruker milliarder på Mongstad, til utvikling av teknologi for karbonfangst? Problemet er bare at heller ikke dette vil være tilstrekkelig, uten at produksjon og forbruk av fossilt drivstoff reduseres. Levettiden for en betydelig del av den CO₂ som blir tilført atmosfæren, er mer enn tusen år. Globalt må mesteparten av fossilressursene bli liggende uutnyttet. Utvinning av tjæresand må stoppes, og kull fases ut i løpet av noen tiår. I Arktis, der 20 prosent av gjenværende petroleumsforekomster kan finnes, er det behov for vernetiltak mot videre leting og utvinning.

Klimapolitikken trenger fornyelse. Den må bli mer realistisk og ærlig, og mer engasjerende for folk flest.

Tiltak i Norge er nødvendig for vår troverdighet i klimadebatten. Utslipp må koste så mye at det lønner seg å finne andre løsninger. Det betyr at prisen i første omgang må opp i minst 1000 kr per tonn CO₂, svarende til 3 kroner per liter bensin. En vil lettere få aksept for dette ved å fordele pengene tilbake til folket med en lik sum for alle, slik Sofiepris-vinner James Hansen har tatt til orde for. Med dagens forbruk i Norge blir det rundt 10.000 kr i året, noe som vil stimulere alle til å ta del i klimakampen og som peker fram mot et samfunn uten dagens avhengighet av fossilt drivstoff.

Stoltenberg skal selvfølgelig ha ros for sin innsats for å skaffe midler til klimatiltak i utviklingsland. Men slikt må komme i tillegg til, ikke som erstatning for framtidsetta omstilling på hjemmebane.

Sigbjørn Grønås, Gunnar Kvåle, Hans Martin Seip og Halfdan Wiik,
Besteforeldrenes klimaaksjonSlakt var
det ikke ...

HISTORIE

Tron Gerhardsen

Jeg skal vokte meg vel for å blande meg inn i historikerstriden mellom Harald Berntsen og Hans Olav Lahlum. Bare en aldri så liten bemerkning til Berntsen. I sin kronikk i Klassekampen 27. oktober anbefaler han folk å lese min bok «Einar og Haakon, Rolf og jeg».

Berntsen mener den «... i praksis er et slakt av Lahlums bok» (altså Lahlums Haakon Lie-biografi). Lahlums biografi og min bok kom ut høsten 2009, med noen ukers mellomrom. Mitt manus forelå i korrektur da Cappelen lanserte Lahlums biografi. Det var verken praktisk mulig eller min hensikt å polemisere eller å angripe boka. Harald Berntsen har rett i at jeg ikke deler alle Lahlums konklusjoner. Men under lanseringen (og i manus), la jeg vekt på at boka ikke var en anti-Haakon Lie bok. Nok var allerede skrevet. Mitt mål var først og fremst å skrive om min egen far og brødrene Gerhardsens nære vennskap, og et forsøk på å forstå hvorfor bestevennene Rolf G. og Haakon L. sluttet å hilse på hverandre.

Jeg setter selvsagt pris på at Harald Berntsen anbefaler boka mi. Men det var ingen Lahlum-slakt!

Tron Gerhardsen,
Krokstadelvagerhardsen.tron@gmail.comSensitive
forskere?

ASYL

Arnt Folgerø

Forskerne Hilde Lidén og Elisabeth Gording Stang uttrykker i en kronikk i Klassekampen 26. oktober bekymring for hvordan den kommende stortingsmeldingen om barneasylanter vil legge opp til behandling av mindreårige som kommer til Norge for å søke asyl. De slutter seg dermed til bekymringsko-ret fra statsstøttede organisasjoner som Redd Barna, Røde Kors, Norsk Folkehjelp, Flyktninghjelpen og Antirasistisk Senter, med flere.

Forskerne og hjelpeorganisasjonene er bare opptatt av hva slags tilbud Norge kan gi barneasylantene (2.000 selverklærte mindreårige søkte i fjor asyl i Norge), mens de knapt viser noen interesse for hvorfor og hvordan barn helt ned til sjuårsalderen reiser halve kloden rundt for å søke asyl her i landet. Ut fra økonomiske interesser og ideologi kan man forstå hvorfor hjelpeorganisasjonene mangler interesse for disse sidene av saken. Men at også statslønnede forskere overser slike grunnleggende spørsmål, burde være en skandale.

Barneasylanter er sikret opphold og et liv på statens regning dersom norske myndigheter ikke kan påvise at de har omsorgspersoner i hjemlandet. Ingen av dem som kommer, har dermed interesse av å opplyse om slike omsorgspersoner. De som kommer, vil også prøve å gi inntrykk av at de er under 18 år, grensen oppad for å bli ansett som mindreårig. Systemet legger på denne måten opp til storstilt svindel med egenopplysninger, og skaffer slik norske myndigheter store problemer med alders- og slektskapsidentifisering.

Ethvert oppgående menneske i dette landet burde skjønne at barn ned til sjuårsalderen ikke på eget initiativ og ut fra egen økonomi legger ut på strabasøse reiser, ofte i skjulte transportør, halve verden rundt. Også Lidén og Gording Stang og deres meningsfeller som utgjør majoriteten i det norske samfunnet, burde forstå at det står folk bak som finansierer slike asylreiser. Slike reiser koster titusenvis, om ikke hundretusener av kroner – penger som i stor grad havner i profesjonelle menneskesmugleres lommer. Og alle burde skjønne at det er ikke på grunn av politisk forfølgelse mindreårige kommer og søker asyl i Norge. De kommer med sine omsorgspersoners håp om at den norske stat skal ta det økonomiske ansvaret for dem.

Fenomenet barneasylanter er en svindeloperasjon regissert og effektivt gjennom en omfattende internasjonal kriminalitet der barn, internasjonale konvensjoner og den norske elitens naivisme utnyttes kynisk. Det vi trenger nå, er en stortingsmelding som legger ansvaret der det rettelig hører hjemme: hos dem som sender barn halve kloden rundt som asylsøkere.

Arnt Folgerø,
journalist
ar-folge@online.noRobin Hood-
skatt for
pensjonister?

PENSJON

Arne Byrkjeflot

I sin kommentar til statsbudsjettet 8. oktober er Hallvard Bakke ironisk overfor de velstående pensjonistene som ikke tåler litt skatteøkning til fordel for minstepensjonistene. Han legger til grunn regjeringens påstand om at det er en omfordeling fra pensjonister med god pensjon til minstepensjonister. Det er det slett ikke. Enslige minstepensjonister betaler ikke skatt med dagens skattesystem og de betaler ikke skatt i det nye skattesystemet. Ikke et øre i skattelette for minstepensjonistene. Ei mindre gruppe med pensjoner fra 240.000 til 317.000 får litt i skattelette. De med pensjon over 315.000 taper.

Hensikten har aldri vært omfordeling mellom pensjonister. Det nye skattesystemet er laget for dem som kan ta ut pensjon og fortsette å jobbe. Har de lav pensjon sparer de 20 prosent av hver krone de får i lønn. Har de høy pensjon så unngår de toppskatt. Som i pensjonsreformen er vinnerne de med god helse og en jobb de kan bli gamle i,

Skattebegrensningsregelen var ment for dem som hadde liten skatteevne.

Derfor ble du trukket om den du var gift med hadde høy inntekt eller om du hadde høy formue. Nå teller verken formue eller samboer. De som vinner aller, aller mest er de som har sørget for å ha lav inntekt og dermed lav pensjon men likevel har skaffet seg formue og kapitalinntekter. Ordningen var aldri ment å premiere disse.

Den store taperen er likevel de uføre. Her er det absolutt ingen som tjener et øre på reformen. De med pensjon under 260.000 kommer likt ut, alle over må betale 1,7 prosent mer i skatt av brutto pensjon. Og de får ikke nyte godt av den lettelsen i skatt på jobb ved siden av som andre pensjonister får. Her er det pisk og ingen gulrot. Noe uføre er vant med og som fortsettes i ny uførepensjon. (Årets julegave.)

Robin Hood gikk løs på dem som hadde litt mer enn en statspensjonist med lærerlønn. Og han ga nok ikke pengene videre til de som hadde både pensjon og lønn. Og han ville neppe holdt de uføre helt utenfor.

Arne Byrkjeflot,
Rødtarne.byrkjeflot@trondheim.kommune.noForskjell på
rumenere

FENGSEL

Elisabeth Archer

Johan Brox skriver 30. oktober om Frps utspill om fortjeneste ved å sitte i fengsel i Norge. Dersom vi snakker om rumenere, er dette ofte todelte. Jeg var i Romania i sommer. Den vanlige rumener er fattig. Det er vanskelig å få jobber. Noen på toppen lever i palasser. Slik har det vært i gammel tid også, men nå er de medlemmer av EU og forventer mer likestilling. Derfor drar de ut. De aller fleste for å finne en jobb på helt ærlig og ordentlig grunnlag. Andre ender i fengsel.

Men *romfolket* er utestengt fra jobber de hadde før (under Ceausescu), blir motarbeidet og behandlet brutalt. Ingen har medlidenhet med at de ikke får jobber eller at de kun får halvparten av minimum på sosialstønad. De vil alltid tjene på å komme til Norge. At de tigger, gjør dem ikke til kriminelle. Om de likevel skulle gjøre noe galt og bli straffet for det, vil de selv synes at de lever i luksus i norske fengsler – men også være bekymret for dem hjemme som ikke får nok å leve av.

Elisabeth Archer,
Sandefjord
earcher@online.noClemets
arbeidsmoral

ARBEID

Alf Sandve

Kristin Clemet og Hanne Bjurstrøm de arbeidsuføre og arbeidsmoral, med utgangspunkt i Clemets innlegg i Aftenposten den 12. oktober. Jeg er redd det blir en ny runde med tall og generelle postulat.

Jeg deler mange av Clemets synspunkter i det hun skriver. For eksempel er det riktig at flertallet av